

לא יפרת לדורי דורות. דבר אחר
אתן לו - לאותו שיודע סוד הדבר
ויתכונן במה שצריך לכון.

עוד אמר רבי שמעון, פתוב לא
תבערו אש בכל מושבותיכם ביום
השבת. מה הטעם? כדי שלא
יראה דין ביום הזה. ואם תאמר,
הרי לגבוה עולה? בכל
מושבותיכם אמר, ולא לגבוה.
ואתו שעולה לגבוה, עולה
לכפות דין אחר. ששנינו, יש אש
אוכל אש, ואש המזבח אוכל אש
אחר.

וכשום כף מתגלה העתיק הקדוש
ביום הזה מכל שאר הימים.
ובזמן שמתגלה העתיק, לא נראה
דין כלל, וכל העליונים
והתחתונים נמצאים בשמחה
שלמה, והדין לא שולט.

שנינו, כי ששת ימים עשה ה' את
השמים ואת הארץ. ששת ימים
ודאי, ולא בששת. והימים
הקדושים העליונים הללו
נקראים ימים שהשם הקדוש
נכלל בהם, והם נכללים בו. אשרי
חלקם של ישראל מכל העמים
עובדי עבודת פוכבים ומזלות,
עליהם פתוב (דברים ד) ואתם
הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם
היום.

בבד את אביך ואת אמו. רבי
חייא פתח, (בראשית ב) ונהר יצא
מעדן וגו'. ונהר - זו נביעת המעין
שיוצא תמיד ולא פוסק, ומנהר
המעין הזה נשקה כל גן העדן.
ואתו נהר של המעין הקדוש
נקרא א"ב. מה הטעם? משום
שהוא נובע לזון את הגן.

רבי אבא אמר, עדן ממש נקרא
אב, משום שעדן זה נמצא מאתו
מקום שנקרא אין, ומשום כף
נקרא אב. והרי בארנו, ממקום
שמתחיל להמשיך הכל נקרא

דידע רזא דמלה, ויתכוון במה דבעי לכוונא.
הו אמר ר' שמעון, פתיב, (שמות לה) לא תבערו
אש בכל מושבותיכם ביום השבת. מאי
טעמא. בגין דלא אתחזי דינא בהאי יומא. ואי
תימא הא לגבוה סלקא. בכל מושבותיכם
קאמר, ולא לגבוה. והווא דסלקא לגבוה,
לאכפיא לדינא אחרא סלקא. דתנינן, אית
אשא אכלא אשא. ואשא דמדבחה, אכלא
אשא אחרא.

ובגניי כף, אתגליא עתיקא קדישא בהאי
יומא, מפל שאר יומין. ובזמנא
דאתגליא עתיקא, לא אתחזי דינא כלל. וכל
עלאין ותפאין משתפחין בחדוותא שלימתא,
ודינא לא שלטא.

תאנא, פתיב (שמות לא) פי ששת ימים עשה יי'
את השמים ואת הארץ. ששת ימים
ודאי, ולא בששת. והני יומין קדישין עלאין,
אקרוין יומי דשמא קדישא אתפליל בהו,
ואינון אתפלילן ביה. זפאה חולקיהון
דישראל מפל עמין עובדי עבודת פוכבים
ומזלות, עלייהו כתיב, (דברים ד) ואתם הדבקים
ביי' אלהיכם חיים פולכם היום. (דף צ' ע"א)

בבד את אביך ואת אמו. (שמות כ) רבי חייא
פתח, (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן וגו'.
ונהר, דא נביעו דמבועא, דנפיק תדיר ולא
פסק. ומנהרא דמבועא דא, אתשקיא כל
גנתא דעדן. והווא נהרא דמבועא קדישא,
אקרי א"ב. מאי טעמא. משום דאיהו נביעא
לאתזנא לגנתא.

רבי אבא אמר, עדן ממש אקרי אב. משום
דהאי עדן, משתכח מההוא אתר, דאקרי
אין. ובגניי כף, אקרי אב. והא אוקימנא,

אָתָּה, וְנִקְרָא אָב, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר
(ישעיה טג) כִּי אָתָּה אָבִינוּ.

רַבִּי אֱלֶעָזָר אָמַר, כִּפְּדוֹת אֶת אָבִיךָ
- זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְאֵת אִמְךָ
- זוֹ כְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל. אֵת אָבִיךָ, אֵת
דְּוָקָא, לְהַכְלִיל שְׂכִינְהָ (עליונה). רַבִּי
יְהוּדָה אָמַר, כִּפְּדוֹת אֶת אָבִיךָ -
סֵתָם. וְאֵת אִמְךָ - סֵתָם. שֶׁהָרִי הַכֹּל
הָיָה בְּמַנְיָן. אֵת - לְרַבּוֹת פֶּל מֵה
שֶׁלְמַעְלָה וּמִטָּה.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, זֶה שֶׁאָמַר רַבִּי
אָבָא, מִמְּקוֹם שֶׁמִּתְחִיל לְהַמְשִׁיךְ
הַכֹּל, נִקְרָא אָתָּה, יָפָה. שֶׁהָרִי
לְמַדְנֵנו שְׁאוֹתוֹ הַנִּסְתָּר וְאִין בּוֹ
הַתְּחִלָּה נִקְרָא הוּא. מִמְּקוֹם
שֶׁהֲרֵאשִׁית נִמְצְאָת נִקְרָא אָתָּה.
וְנִקְרָא אָב. וְהַכֹּל אַחַד. בְּרוּךְ שְׁמוֹ
לְעוֹלָם וּלְעוֹלָמֵי עוֹלָמִים אָמֵן.

רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, וְדָאֵי הַכֹּל אַחַד.
כִּפְּדוֹת אֶת אָבִיךָ - זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא. וְאֵת אִמְךָ - זוֹ כְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל.
שֶׁהָרִי שְׁנֵינֵנו, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
כְּתוּב בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם -
אוֹתוֹ מְקוֹם שֶׁנִּקְרָא בְּנִים. וּמִשׁוּם
כִּף הַסְּתִימוֹת שֶׁל הַדְּבָר, כִּפְּדוֹת אֵת
אָבִיךָ וְאֵת אִמְךָ, לְהַכְלִיל אֵת הַכֹּל
שֶׁלְמַעְלָה וְשֶׁלְמִטָּה. רַבִּי יִצְחָק
אָמַר, לְהַכְלִיל בּוֹ אֵת רַבּוֹ, שֶׁהוּא
מְכַנֵּס אוֹתוֹ לְעוֹלָם הַבָּא. אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, הוּא בְּכֹלל הַקְּדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא.

שְׁנֵינֵנו, בְּחֻמְשׁ הָאֲמִירוֹת הִלְלוּ
כְּלוּל הַכֹּל. בְּחֻמְשׁ הָאֲמִירוֹת
הִלְלוּ נִחְקְקוּ חֻמְשׁ אַחֲרוֹת, וְדָאֵי
חֻמְשׁ תוֹף הַחֻמְשׁ. הַכִּיּוֹד? אֲנִכִּי
ה' אֱלֹהֵיךָ - כְּנִגְדָה לֹא תִרְצַח.
שְׁנֵינֵנו, (אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר רַבִּי יְהוּדָה)
שְׁנֵי אֵלֶּה בְּכֹלל אַחַד נִכְלְלוּ, שְׁמִי
שֶׁהוּרָג מִקְטִין הַדְּמוּת וְצִלְמֵ שֶׁל
רַבּוֹנוּ, שְׁכַתּוּב (בְּרַאשִׁית ט) כִּי בְּצִלְמֵ
אֱלֹהִים עָשָׂה אֵת הָאָדָם, וְכַתּוּב
(יחזקאל א) וְעַל דְּמוּת הַפֶּסֶא דְמוּת
כְּמִרְאָה אָדָם.

מֵאֲתֵר דְּשִׂאֲרֵי לְאֵתְמִשְׁכָּא כְּלָא, אִקְרִי אָתָּה,
וְאִקְרִי אָב. כְּמָה דְּאֵת אָמַר, (ישעיה טג) כִּי אָתָּה
אָבִינוּ.

רַבִּי אֱלֶעָזָר אָמַר, כִּפְּדוֹת אֶת אָבִיךָ, דָּא קְדָשָׁא
בְּרִיךְ הוּא. וְאֵת אִמְךָ, דָּא כְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל.
אֵת אָבִיךָ, אֵת דִּיִּיקָא, לְאִכְלָלָא שְׂכִינְתָּא (ר"א
עילוף). רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, כִּפְּדוֹת אֶת אָבִיךָ, סֵתָם.
וְאֵת אִמְךָ, סֵתָם. דְּהָא כְּלָא הוּוּהּ בְּמַנְיָנָא. אֵת,
לְרַבּוֹת פֶּל מֵה דְלַעֲיִלָּא וְתַתָּא.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, הָאֵי דְאָמַר רַבִּי אָבָא, מֵאֲתֵר
דְּשִׂאֲרֵי לְאֵתְמִשְׁכָּא כְּלָא, אִקְרִי אָתָּה,
שְׁפִיר. דְּהָא אוֹלִיפְנָא, הַהוּא דְטָמִיר וְלֹא אֵית
בֵּיהּ שִׁירוּתָא, קְרִינָן הוּא. מֵאֲתֵר דְשִׁירוּתָא
אֲשַׁתְּכַח, קְרִינָן אָתָּה. וְאִקְרִי אָב. וְכְלָא חַד.
בְּרִיךְ שְׁמִיהּ לְעָלְמֵי עוֹלָמֵי אָמֵן.

רַבִּי חִזְקִיָּה אָמַר, וְדָאֵי כְּלָא חַד. כִּפְּדוֹת אֵת
אָבִיךָ, דָּא קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְאֵת אִמְךָ,
דָּא כְּנִסְתֵי יִשְׂרָאֵל. דְּהָא תָּנִן, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן,
כְּתִיב (דְּבָרִים יד) בְּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם, הַהוּא
אֲתֵר דְאִקְרִי בְּנִים. וּבְגִינֵי כִף סְתִימָא דְמִלָּה,
כִּפְּדוֹת אֵת אָבִיךָ וְאֵת אִמְךָ, לְאִכְלָלָא כְּלָא,
דְלַעֲיִלָּא וְתַתָּא. ר' יִצְחָק אָמַר, לְאִכְלָלָא בֵּיהּ
רַבִּינָה, דְהוּא אֲעִיל לִיהּ לְעִלְמָא דְאֵתִי. אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, בְּכֹללָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּי.

תַּאנָּא, בְּהִנֵּי חֻמְשׁ אֲמִירָן, כְּלִיל כְּלָא. בְּהִנֵּי
חֻמְשׁ אֲמִירָן, אֲתַגְלִיפּוּ חֻמְשׁ אַחֲרֵינִין,
וְדָאֵי חֻמְשׁ גּוֹ חֻמְשׁ. הָא כִּיּוֹד. אֲנִכִּי יִי
אֱלֹהֵיךָ, לְקַבֵּל לֹא תִרְצַח. דְתַנִּינָן, (אָמַר רַבִּי יִצְחָק אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה) תִּרְיָן אֵלִין, בְּכֹללָא חֻמְשׁ אֲתַכְּלִילָן,
דְמֵאֵן דְקָטִיל, אֲזַעִיר דְמוּתָא וְצִלְמָא דְמֵאֲרִיָּה.
דְכַתִּיב, (בְּרַאשִׁית ט) כִּי בְּצִלְמֵ אֱלֹהִים עָשָׂה אֵת
הָאָדָם. וְכַתִּיב (יחזקאל א) וְעַל דְמוּת הַפֶּסֶא דְמוּת
כְּמִרְאָה אָדָם.